Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

16. märts 2016 * [1]

Tarbijakaitse — Määrus (EÜ) nr 1924/2006 — Toidu kohta esitatavad tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited — Keeldumine lubamast teatavate väidete esitamist hoolimata EFSA positiivsest arvamusest — Proportsionaalsus — Võrdne kohtlemine — Põhjendamiskohustus

Kohtuasjas T-100/15,

Dextro Energy GmbH & Co. KG, asukoht Krefeld (Saksamaa), esindajad: advokaadid M. Hagenmeyer ja T. Teufer,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindaja: S. Grünheid,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 6. jaanuari 2015. aasta määrus (EL) nr 2015/8, millega ei anta luba teatavatele toidu kohta esitatavatele tervisealastele väidetele, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavatele väidetele (ELT L 3, lk 6),

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: president A. Dittrich (ettekandja), kohtunikud J. Schwarcz ja V. Tomljenović,

kohtusekretär: ametnik S. Bukšek Tomac,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. novembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

1 — Käesolev kohtuotsus avaldatakse väljavõtetena.

otsuse

Vaidluse taust

1 Hageja Dextro Energy GmbH & Co. KG on Saksamaal asuv ettevõtja, kes toodab kaubamärgi Dextro Energy all Saksamaa ja Euroopa turgude jaoks erinevas vormis tooteid, mis koosnevad peaaegu täielikult glükoosist. Klassikaline kuubikujuline pakend sisaldab kaheksat glükoositabletti, millest igaüks kaalub 6 grammi.

2 Glükoos on monosahhariid, mis kuulub süsivesikute hulka. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määruse (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, lk 18) artikli 2 lõike 4 kohaselt, tõlgendatuna koosmõjus sama määruse I lisa punktiga 8, on kõigi toidus esinevate mono- või disahhariidide, välja arvatud polüoolide puhul tegemist suhkrutega.

3 Hageja taotles 21. detsembril 2011 Saksamaa pädevalt ametiasutuselt ehk Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit'ilt (Saksamaa Liitvabariigi tarbijakaitse- ja toiduohutusamet) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (ELT L 404, lk 9) artikli 13 lõike 5 ja artikli 18 alusel luba esitada muu hulgas järgmisi tervisealaseid väiteid, täpsustades neist igaühe sihtrühma:

— „glükoos omastatakse organismi normaalse energiaainevahetuse käigus"; sihtrühm oli elanikkond üldiselt;

— „glükoos soodustab füüsilist aktiivsust"; sihtrühma kuulusid aktiivsed, terved ja vastupidavusaladel treenitud mehed ja naised;

— „glükoos aitab kaasa normaalsele energiaainevahetusele"; sihtrühm oli elanikkond üldiselt;

— „glükoos aitab kaasa normaalsele energiaainevahetusele treeningu ajal"; sihtrühma kuulusid aktiivsed, terved ja vastupidavusaladel treenitud mehed ja naised;

— „glükoos aitab kaasa lihaste normaalsele talitlusele treeningu ajal"; sihtrühma kuulusid aktiivsed, terved ja vastupidavusaladel treenitud mehed ja naised;

4 Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit edastas selle taotluse Euroopa Toiduohutusametile (EFSA) vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikele 3.

5 EFSA küsis 12. märtsi 2012. aasta kirjas hagejalt täiendavat teavet.

6 Hageja tegi 26. märtsil 2012 EFSA-le saadetud kirjas ettepaneku lisada väitesse „glükoos soodustab füüsilist aktiivsust" sõna „füüsilist" järele sõna „normaalset". Lisaks nõustus ta kustutama väitest „glükoos aitab kaasa lihaste normaalsele talitlusele treeningu ajal" sõnad „treeningu ajal".

7 EFSA võttis 25. aprillil 2012 määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 3 alusel, tõlgendatuna koostoimes sama määruse artikli 16 lõikega 3, vastu viis teaduslikku arvamust kõnealuste terviselaste väidete kohta. Arvamuses väite „glükoos omastatakse organismi normaalse energiaainevahetuse käigus" kohta jõudis EFSA talle esitatud andmete põhjal järeldusele, et glükoosi tarbimise ja energiaainevahetuse soodustamise vahel on olemas põhjuslik seos. Ta tõdes veel, et sõnad „glükoos aitab kaasa

energiaainevahetusele“ kajastavad teaduslikke tõendeid ja et seda selle väite kandmiseks peab toit olema märkimisväärne glükoosi allikas. Ta tuletas sellega seoses meelde, et märgistamisel nõutavad glükoosi võrdluskogused on kehtestatud määruses nr 1169/2011 ja et sihtrühm on elanikkond üldiselt.

8 Nelja ülejäänud tervisealase väite kohta, mida hageja ettepanekute kohaselt muudeti või millega ta nõustus, järeldas EFSA oma sellekohastes hageja esitatud andemete põhjal koostatud teaduslikes arvamustes, et väidetav toime viitab glükoosi osalemisele energiaainevahetuses, mille kohta varem antud hinnangu tulemused olid positiivsed.

9 Pärast viie teadusliku arvamuse avaldamist 11. mail 2012 vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 16 lõikele 6 esitas British specialist nutrition association (Briti dieettoitude tootjate ühing, edaspidi „BSNA“) 7. juunil 2012 Euroopa Komisjonile nende arvamuste kohta kommentaarid. Hageja esitas 11. juunil 2012 kommentaarid EFSA teaduslike arvamuste kohta, mis käsitlesid väiteid „glükoos soodustab normaalset füüsilist aktiivsust“ ja „glükoos aitab kaasa lihaste normaalsele talitlusele“. Komisjon edastas need hageja kommentaarid EFSA-le seisukoha võtmiseks.

10 EFSA esitas 12. septembril 2012 kaks tehnilist aruannet, milles ta analüüsis hageja kommentaare kahe kõnealuse teadusliku arvamuse kohta.

11 17. oktoobril 2014 esitas komisjon liikmesriikide esindajatele alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees määruse eelnõu keeldumise kohta anda luba hageja taotletud tervisealastele väidetele. See komitee loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (ELT L 31, lk 1), muu hulgas muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrusega (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, lk 1), artikli 58 lõikega 1. Selle komitee 17. oktoobri 2014. aasta koosolekul valitses liikmesriikide vahel kõnealuse määruse eelnõu küsimuses üksmeel.

12 Komisjon võttis 6. jaanuaril vastu määruse (EL) 2015/8, millega ei anta luba teatavatele toidu kohta esitatavatele tervisealastele väidetele, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavatele väidetele (ELT L 3, lk 6, edaspidi „vaidlustatud määrus“). Vastavalt selle määruse artikli 1 lõikele 1 koosmõjus sama määruse lisaga ei kantud viit tervisealast väidet, mida käsitleti eespool punktides 7 ja 8 mainitud EFSA teaduslikes arvamustes, määruse nr 1924/2006 artikli 13 lõike 3 kohasesse Euroopa Liidu lubatud väidete nimekirja. Vaidlustatud määruse artikli 1 lõike 2 kohaselt võis selles artikli lõikes 1 nimetatud tervisealaseid väiteid, mida kasutati enne selle määruse jõustumise kuupäeva, jätkuvalt kasutada veel kuni kuue kuu jooksul pärast määruse jõustumist.

13 Nähtuvalt vaidlustatud määruse põhjendusest 14 põhjendas komisjon viie vaidlusaluse tervisalase väite lubamisest keeldumist järgmiste kaalutlustega:

„Määruse […] nr 1924/2006 artikli 6 lõike 1 ja artikli 13 lõike 1 kohaselt peavad tervisealased väited põhinema üldtunnustatud teaduslikel tõenditel. Loa võib põhjendatult jätta andmata, kui tervisealane väide ei vasta määruse […] nr 1924/2006 muudele üld- ja erinõuetele, isegi kui [EFSA] teaduslik hinnang oli soosiv. Esitada ei tohiks tervisealaseid väiteid, mis on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. [EFSA] jõudis järeldusele, et glükoosi tarbimise ja energiaainevahetuse soodustamise vahel on põhjuslik seos kindlaks tehtud. Siiski annaks sellise tervisealase väite kasutamine tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet, sest selle kohaselt julgustatakse suhkruid

tarbima, kuigi üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad Euroopa, riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel nende tarbimist vähendada. Seega ei ole selline väide kooskõlas määruse […] nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punktiga a, mille kohaselt ei tohiks väide olla mitmeti mõistetav või eksitav. Isegi kui asjaomaste tervisealaste väidete esitamist lubataks ainult kasutamise eritingimuste täitmise korral ja/või sellele oleks lisatud lisaselgitused või -hoiatused, ei selgitaks see tarbijate jaoks olukorda piisavalt ning seega ei tuleks seda väidet lubada.“

Menetlus ja poolte nõuded

14 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 27. veebruaril 2015.

15 Hageja taotles 24. septembri 2015. aasta kirjaga kohtuistungi korraldamist vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 106 lõikele 2.

16 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (viies koda) avada suulise menetluse.

17 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu küsimustele antud vastused kuulati ära 25. novembri 2015. aasta kohtuistungil.

18 Hageja palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud määrus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

19 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

20 Hageja esitab hagi põhjendamiseks neli väidet, millest esimese kohaselt on rikutud määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, teise kohaselt on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet, kolmanda kohaselt on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet ja neljanda kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust.

Esimene väide, mis käsitleb määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 rikkumist

21 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kui ta keeldus, hoolimata EFSA positiivsest teaduslikust arvamusest, kandmast viit taotletud tervisealast väidet selle määruse artikli 13 lõike 3 kohasesse liidu lubatud väidete nimekirja.

22 Sisuliselt jaguneb esimene väide viieks osaks. Esimese väiteosa kohaselt ei ole tervisealase väite lubatud väidete nimekirja kandmisest keeldumisel järgitud määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikes 4 ette nähtud tingimusi. Teine väiteosa puudutab komisjoni hinnangut vaidlusaluste tervisealaste väidete kooskõlale üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Kolmandas väiteosas on hageja seiskohal, et komisjon leidis ebaõigesti, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamine annaks tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet. Neljandas väiteosas kinnitab hageja, et vastupidi komisjoni seisukohale ei olnud vaidlusalused tervisealased väited mitmeti mõistetavad ega eksitavad. Viimaseks, viies väiteosa

puudutab küsimust, kas komisjon jättis täitmata kohustuse kontrollida, kas vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamiseks võib anda loa, tingimusel et neid väiteid kasutatakse teatavate eritingimuste kohaselt või et neile lisatakse lisaselgitused või -hoiatused.

Esimene väiteosa, mille kohaselt ei ole tervisealase väite lubatud väidete nimekirja kandmisest keeldumisel järgitud määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikes 4 ette nähtud tingimusi

23 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kui ta keeldus kandmast vaidlusaluseid tervisealaseid väiteid lubatud väidete nimekirja, hoolimata EFSA positiivsetest teaduslikest arvamustest. Üldiselt tuleb väite esitamist lubada, kui EFSA on selle kohta andnud positiivse arvamuse. Hageja väitel ei ole määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikest 4 võimalik tuletada, mis on need asjassepuutuvad õiguslikud tegurid, mida komisjon võib arvesse võtta, tehes otsust tervisealase väite mainitud nimekirja lisamise kohta. Käeoleval juhul ei saa liidu õiguses sätestatu ega asjassepuutuvate õiguslike teguritega põhjendada vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise keelamist EFSA positiivsete teaduslike arvamuste vastaselt, seda enam, et komisjon lubas neid väiteid kasutada kuuekuulise üleminekuperioodi vältel. Konkreetsemalt ei ole vaidlustatud määruse põhjenduses 14 esitatud põhjendused hageja väitel niisugused asjassepuutuvad õiguslikud tegurid, mis õigustaks hageja taotluste rahuldamata jätmist.

24 Määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikes 4 on ette nähtud, et kui EFSA annab pärast teaduslikku hindamist toetava arvamuse väite lisamise kohta sama määruse artikli 13 lõikes 3 sätestatud nimekirja, võtab komisjon pärast konsulteerimist liikmesriikidega kahe kuu jooksul alates ameti arvamuse saamisest taotluse kohta vastu otsuse, võttes arvesse EFSA arvamust, liidu õiguse kõiki asjakohaseid sätteid ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid.

25 Esiteks tuleb argumentide kohta, et üldiselt tuleb anda luba väitele, mille kohta EFSA on andnud positiivse arvamuse, märkida, et määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 kohaselt peab komisjon tervisealase väite taotluse kohta otsust tehes arvesse võtma kolme tegurit, ehk esiteks EFSA arvamuses sisalduvat teaduslikku hinnangut, teiseks kõiki liidu õiguse asjakohaseid sätteid ja kolmandaks muid arutusel oleva küsimuse seisukohalt asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Nii nagu ilmneb määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 3 teisest lõigust koosmõjus selle määruse artikli 16 lõikega 3, ei hõlma EFSA arvamus eespool mainitud teist ja kolmandat tegurit. Nende sätete kohaselt peab EFSA oma arvamuse kujundamisel nimelt üksnes kontrollima, kas tervisealane väide on teaduslike tõenditega tõendatud ja kas tervisealase väite sõnastus vastab määruses nr 1924/2006 sätestatud kriteeriumidele. Täpsemalt peab EFSA sisulisest küljest kontrollima, kas tervisealased väited põhinevad üldtunnustatud teaduslikel tõenditel ja on viimastega tõendatud, nagu nõuab selle määruse artikli 6 lõige 1. Seetõttu ei võimalda miski järeldada, et komisjon pidi kandma vaidlusalused tervisealased väited lubatud väidete nimekirja üksnes põhjusel, et EFSA oli andnud positiivsed arvamused. Teisalt tuleb märkida, et kuigi määruse nr 1924/2006 põhjenduse 17 kohaselt on teaduslik põhjendatus peamine aspekt, millega tervisealaste väidete kasutamisel arvestada tuleb, pidi komisjon määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 alusel otsust tehes arvesse võtma ka kõiki liidu õiguse asjakohaseid sätteid ja muid arutusel oleva küsimuse seisukohalt asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Asjaolu, et komisjon ei ole kohustatud järgima EFSA arvamust, kinnitab veel ka määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõige 5, mille kohaselt on tervisealase väite esitamise lubamine võimalik ka juhul, kui EFSA annab negatiivse arvamuse väite lisamise kohta selle määruse artikli 13 lõike 3 osutatud nimekirja. Seega tuleb hageja argument tagasi lükata.

26 Hageja argumentidega ei saa nõustuda ka osas, milles ta väidab, et liidu õiguses sätestatu ega asjassepuutuvate õiguslike teguritega ei saa põhjendada vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise keelamist EFSA positiivsete teaduslike arvamuste vastaselt, seda enam, et komisjon lubas neid väiteid kasutada kuuekuulise üleminekuperioodi vältel. Vaidlusaluse määruse artikli 1 lõike 2 kohaselt võib tervisealaseid väiteid, mida kasutati enne selle määruse jõustumise kuupäeva, tõepoolest kasutada veel kuni kuue kuu jooksul pärast seda kuupäeva. Vaidlustatud määruse põhjendusest 16 ilmneb siiski, et

komisjon nägi niisuguse üleminekuaja ette selleks, et nii toidukäitlejatel kui ka riiklikel pädevatel asutustel oleks võimalik kõnealuste väidete keelamisega kohaneda. Üleminekuaja ette nägemine ei väära seega kuidagi komisjoni otsust vaidlusaluseid tervisealaseid väiteid mitte lubada.

27 Teiseks, hageja väidab, et vaidlustatud määruses esitatud põhjendused nimekirja kandmisest keeldumise kohta ei ole asjakohased ja seaduslikud. Hageja väitel ei ole määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikest 4 võimalik tuletada, mis on need asjassepuutuvad õiguslikud tegurid, mida komisjon võib arvesse võtta, tehes otsust tervisealase väite mainitud nimekirja lisamise kohta, olgugi et neid tegureid on mainitud ka selle määruse põhjenduses 30 ja artikli 17 lõikes 1. Hageja leiab, et üksnes määruse nr 178/2002 põhjenduses 19 on mainitud muu hulgas ühiskondlikud, majanduslikud, traditsioonilised, eetilised ja keskkonnategurid ning kontrolli otstarbekus. Väidetavalt ei ole neil aspektidel keelduvas otsuses aga mingit rolli.

28 Siinkohal tuleb esiteks tõdeda, et kuigi hageja väidab, et määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikest 4 ei ole võimalik tuletada, mis on need asjassepuutuvad õiguslikud tegurid, mida komisjon võib arvesse võtta, tehes otsust tervisealase väite mainitud nimekirja lisamise kohta, ei ole ta esitanud väidet selle sätte õigusvastasuse kohta. Hageja argumentidest ilmneb nimelt, et esimeses väites tugines ta üksnes määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 rikkumisele.

29 Lisaks, isegi kui eeldada, et hageja soovis esitada määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 õigusvastasuse väite, oleks tema argument vastuvõetamatu, sest puudub viide õigusnormile, mida väidetavalt rikuti. Tuleb nimelt märkida, et Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c kohaselt tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Need peavad olema märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks valmistuda enda kaitseks ja Üldkohus saaks teha asjas otsuse. On küll tõsi, et hageja ei pea tingimata sõnaselgelt viitama konkreetsele õigusnormile, millele ta nõue tugineb, juhul kui tema argumendid on piisavalt selged, et vastaspool ja liidu kohus saaksid selle õigusnormi hõlpsalt kindlaks teha (vt kohtuotsus, 20.2.2013, Caventa *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Anson's Herrenhaus (BERG), T-224/11, EU:T:2013:81, punktid 14 ja 15 ning seal viidatud kohtupraktika].

30 Teiseks tuleb seoses argumentidega, mille kohaselt ei ole vaidlustatud määruses esitatud põhjendused nimekirja kandmisest keeldumise kohta asjakohased ja seaduslikud, meelde tuletada, et vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikele 4 peab komisjon tervisealase väite taotluse kohta otsust tehes lisaks EFSA arvamusele arvesse võtma kõiki liidu õiguse asjakohaseid sätteid ja muid arutusel oleva küsimuse seisukohalt asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Nähtuvalt määruse nr 1924/2006 põhjendusest 30, mida on korratud vaidlustatud määruse põhjenduses 3, ei ole teatavatel juhtudel võimalik üksnes teadusliku riskihindamise teel saada kogu teavet, millel riskijuhtimise otsus peaks põhinema, ning seepärast tuleks arvesse võtta ka muid vaadeldava küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid. Eelnevat arvestades tuleb tunnustada komisjoni laia kaalutlusõigust poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid valikuid eeldavas valdkonnas, mille raames ta peab andma keerulisi hinnanguid (vt selle kohta kohtuotsused, 12.7.2005, Alliance for Natural Health jt, C-154/04 ja C-155/04, EKL, EU:C:2005:449, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 12.6.2015, Health Food Manufacturers' Association jt *vs.* komisjon, T-296/12, EKL, EU:T:2015:375, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Sellega seoses nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et kuna liidu ametivõimudel on nende võetavate meetmete olemuse ja ulatuse kindlaksmääramisel lai kaalutlusõigus, eeskätt äärmiselt keeruliste teaduslike ja tehniliste faktiliste asjaolude hindamisel, peab liidu kohtu kontroll piirduma hinnanguga sellele, kas esineb ilmne kaalutlusviga või võimu kuritarvitamine või kas ametivõimud on oma kaalutlusõigust ilmselgelt ületanud. Nimetatud kontekstis ei saa liidu kohus asendada hinnangut, mille on teaduslike ja tehniliste asjaolude kohta andnud institutsioon, kellele üksinda on EL toimimise lepinguga see ülesanne pandud, oma vastava hinnanguga (kohtuotsused 9.9.2003, Monsanto Agricoltura Italia jt, C-236/01, EKL, EU:C:2003:431, punkt 135; 21.7.2011, Etimine, C-15/10, EKL, EU:C:2011:504, punkt 60, ning Health Food Manufacturers' Association jt *vs.* komisjon, punkt 30 eespool, EU:T:2015:375, punkt 73).

32 Vaidlustatud määruse põhjendusest 14 ilmneb, et komisjon keeldus lubamast vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist, leides, et tervisealane väide ei tohi olla vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Komisjoni hinnangul annaks vaidlusaluste tervisealaste väidete kasutamine tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet, sest selle kohaselt julgustatakse suhkruid tarbima, kuigi üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel nende tarbimist vähendada. Seetõttu leidis komisjon, et vaidlusalused tervisealased väited kooskõlas määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punktiga a, mille kohaselt ei tohiks väide olla mitmeti mõistetav või eksitav.

33 Hageja argumentidest ei nähtu, et tegurid, mida komisjon lähtuvalt vaidlustatud määruse põhjendusest 14 arvesse võttis, ei ole vaadeldava küsimuse seiskohalt asjassepuutuvad õiguslikud tegurid. Peab küll paika, et liidu seadusandja ei ole kindlaks määranud, millised on need asjassepuutuvad õiguslikud tegurid, mida määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 kohaselt tuleb arvesse võtta. Sama määruse põhjendus 30 ja artikli 17 lõige 1 piirduvad samuti üksnes mainimisega, et arvesse tuleb võtta muid käsitletava probleemi jaoks kohaseid õiguspäraseid tegureid. Kuna liidu seadusandja ei ole neid tegureid täpsustanud, tuleb need kindlaks määrata juhtumihaaval, võttes muu hulgas arvesse määruse nr 1924/2006 eesmärki, mida on mainitud selle määruse põhjenduses 36, ehk eesmärki tagada siseturu tõhus toimimine toitumis- ja tervisealaste väidete osas, pakkudes sealjuures tarbijatele kõrgetasemelist kaitset.

34 Käesoleval juhul ei ole võimalik tulemuslikult vastu vaielda sellele, et komisjoni poolt arvesse võetud üldtunnustatud toitumis- ja tervisealased põhimõtted kujutavad endast asjakohast õiguspärast tegurit otsustamaks, kas vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist võib lubada. Nende põhimõtete arvessevõtmine võimaldab nimelt tagada tarbijatele kõrgetasemelise kaitse. Üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtete asjakohasust teatava tervisealase väite esitamise lubatavuse üle otsustamisel rõhutas sõnaselgelt ka liidu seadusandja määruse nr 1924/2006 põhjenduses 18, milles on märgitud, et tervisealast väidet ei tohiks esitada, kui see on nende põhimõtetega vastuolus.

35 Järelikult tuleb esimene väiteosa tagasi lükata.

Teine väiteosa, mille kohaselt on tehtud viga vaidlusaluste tervisealaste väidete kooskõla hindamisel üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega

36 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kuivõrd ta asus vääralt seisukohale, et erinevad vaidlusalused tervisealased väited on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Hageja leiab, et niisuguse vastuolu korral ei oleks EFSA andnud positiivseid arvamusi. Seosed, mis ta nendes tervisealastes väidetes toitaine ehk glükoosi ja tervise vahel loob, on teaduslikult tõestatud. Hageja viitab EFSA antud teaduslikule arvamusele, mis käsitleb süsivesikute ja kiudainete sisalduse toiteväärtuse võrdluskoguseid, selleks et rõhutada, et süsivesikute olulisus toiteväärtuse seisukohast on teaduslikult üldtunnustatud, nagu ka konkreetsemalt glükoosi tähtsus inimtoidus.

37 Vaidlustatud määruse põhjenduses 14 tõdes komisjon, et esitada ei tohiks tervisealaseid väited, mis on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Ta märkis, et kuigi EFSA jõudis järeldusele, et glükoosi tarbimise ja energiaainevahetuse soodustamise vahel on põhjuslik seos kindlaks tehtud, annaks sellise tervisealase väite kasutamine tarbijatele siiski vastuolulist ja segadusse ajavat teavet, sest selle kohaselt julgustatakse suhkruid tarbima, kuigi üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel nende tarbimist vähendada.

38 Esmalt tuleb tulemusetuse tõttu tagasi lükata hageja argument, et erinevate vaidlusaluste tervisealaste väidete sõnastus ei ole vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Vaidlustatud määruse põhjendusest 14 ilmneb nimelt, et komisjon ei keeldunud vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise lubamisest asjaolu tõttu, et nende sõnastus oli iseenesest vastuolus üldtunnustatud toitumis-

ja tervisealaste põhimõtetega. Komisjon kinnitab, et nende põhimõtetega on vastuolus asjaolu, et vaidlusalused tervisealased väited julgustavad suhkruid tarbima, sest nende põhimõtete kohaselt tuleb suhkrute tarbimist vähendada.

39 Järgmiseks tuleb seoses hageja argumendiga, et EFSA ei oleks andnud vaidlusaluste tervisealaste väidete kohta positiivseid arvamusi, kui need oleks olnud vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega, esiteks märkida, et EFSA analüüs on piiratud ulatusega. Nagu juba tõdetud (vt punkt 25 eespool), peab EFSA vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 3 teisele lõigule, tõlgendatuna koosmõjus sama määruse artikli 16 lõikega 3, oma arvamuse koostamisel üksnes kontrollima, kas tervisealane väide on teaduslike tõenditega tõendatud ja kas tervisealase väite sõnastus vastab määruses nr 1924/2006 sätestatud kriteeriumidele. Täpsemalt peab EFSA sisulisest küljest kontrollima, kas tervisealased väited põhinevad üldtunnustatud teaduslikel tõenditel ja on viimastega tõendatud, nagu nõuab selle määruse artikli 6 lõige 1. Vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 2 lõike 2 punktile 5 ja artikli 5 lõike 1 punktile a peab EFSA niisugune teaduslik riskihindamine käsitlema küsimust, kas väide, mille esitamiseks luba taotletakse, kinnitab põhjendatult põhjusliku seose esinemist teatud toidugrupi, toidu või mõne selle koostisosa tarbimise ja väidetava kasuliku füsioloogilise mõju vahel.

40 Teiseks tuleb nõustuda komisjoniga, kes väidab, et tuleb teha vahet EFSA läbiviidaval teaduslikul riskihindamisel ja riskijuhtimisel, mida teostab komisjon. Määruse nr 1924/2006 põhjenduses 30 on selles küsimuses märgitud, et mõnedel juhtudel ei anna teaduslik riski hindamine üksi kogu teavet, millel riskijuhtimise otsus peaks põhinema, ja et seepärast tuleks arvesse võtta muid käsitletava probleemi jaoks kohaseid õiguspäraseid tegureid.

41 Kolmandaks nähtub vaidlustatud määruse põhjendusest 14, et komisjon ei seadnud kahtluse alla EFSA arvamusi vaidlusaluste tervisealaste väidete kohta, mille kohaselt on kindlaks tehtud põhjuslik seos glükoosi tarbimise ja normaalse energiaainevahetuse vahel. Samas peab komisjon vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõikele 4 võtma lisaks EFSA arvamusele arvesse kõiki liidu õiguse asjakohaseid sätteid ja muid vaadeldava küsimuse seisukohalt asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Nii võttis komisjon muu hulgas arvesse üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaseid põhimõtteid, mida EFSA antud hinnangus ei ole. Asjaolu, et EFSA arvamuse kohaselt on vaidlusalused tervisealased väited teaduslikult tõestatud, ei võimalda niisiis järeldada, et komisjon leidis ebaõigesti, et suhkrute tarbimist julgustava tervisealase väite esitamine on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega.

42 Kolmandaks, hageja viitab EFSA teaduslikule arvamusele, mis käsitleb süsivesikute ja kiudainete toiteväärtuse võrdluskoguseid, väitmaks, et vaidlusalused tervisealased väited ei ole vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega, kuna süsivesikute olulisus toiteväärtuse seisukohast on teaduslikult üldtunnustatud, nagu ka konkreetsemalt glükoosi tähtsus inimtoidus.

43 Esiteks tuleb tõdeda, et hageja ei esitanud seda EFSA teaduslikku arvamust Üldkohtule, tema enda argumentidega ei saa aga tõendada, et komisjon leidis ebaõigesti, et suhkrute tarbimist julgustava tervisealase väite esitamine on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega.

44 Lisaks tuleb märkida, et kuigi on tõsi, et glükoos on inimtoidus väga oluline, nii nagu kinnitab ka hageja, ei lükka see asjaolu ümber vaidlustatud määruse põhjenduses 14 esitatud tõdemust, et üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel suhkrute tarbimist vähendada ja mille kohaselt on suhkrute tarbimisele julgustava tervisealase väite esitamine järelikult vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega.

45 Järgmiseks ei saa nõustuda ka hageja poolt repliigis väidetuga, mille kohaselt ei võimalda andmed, millest komisjon lähtus, teha üldistust glükoosi kohta, vaid need puudutavad suurt lisatud suhkrute sisaldust, maiustusi ja magustatud jooke, magustatud jookide tarbimist laste poolt või suure lisatud suhkrute sisaldusega toite, ega ole määrava tähtsusega.

46 Komisjon täpsustas nimelt oma menetlusdokumentides, et järelduse tegemisel, et üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal on soovitav suhkrute tarbimist vähendada, lähtus ta asjaolust, et nii rahvusvahelisel, liidu kui ka riiklikul tasandil valitseb üksmeel selles, et suhkru ja toidule lisatud suhkrute tarbimist tuleb vähendada. Siinkohal tuleb märkida, et kuna küsimuses, kas vaidlusalused tervisealased väited on üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega kooskõlas, on vaidlustatud määruse põhjendused piisavad – ka hageja ei ole seda eitanud – võib Üldkohus selliseid kohtumenetluse käigus esitatavaid täpsustusi vaidlusaluse akti põhjenduste kohta arvesse võtta (vt selle kohta kohtuotsus, 3.9.2015, Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs.* komisjon, C-398/13 P, EKL, EU:C:2015:535, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

47 Rahvusvahelisel tasandil viitas komisjon Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) uurimisrühma 1989. aasta aruandele dieedi, toitumise ja krooniliste haiguste ennetamise kohta, mille kohaselt tuleks ergutada arutelu eesmärgiga töötada välja madala rasva-, rafineeritud lihtsuhkrute ja soolasisaldusega toidukaubad. Lisaks viitas komisjon WHO 2015. aasta direktiivile täiskasvanute ja laste suhkrutarbimise kohta, mis sisaldab soovitusi vabade suhkrute tarbimise kohta krooniliste haiguste riski vähendamiseks. Selles direktiivis esitatud määratluse kohaselt mõistetakse „vabade suhkrute“ all tootja, koka või tarbija poolt toidule ja joogile lisatud mono- ja disahhariide, ning samuti mees, siirupis, puuviljamahlas ja mahlakontsentraadis looduslikult esinevaid suhkruid. Peale selle viitas komisjon WHO Euroopa toidu- ja toitumisalasele tegevuskavale aastateks 2015–2020, milles soovitatakse võtta rangeid meetmeid, piiramaks energia-, küllastunud rasvade, trans-rasvhapete, suhkru- ja soolarikaste toitude mis tahes vormis turustamise ülemaailmset mõju lastele.

48 Liidu tasandil mainis komisjon eelkõige liikmesriikide algatusi valitud toitainete kohta puudutava liidu raamistiku vastuvõtmist toitumise ja füüsilise tegevuse kõrgetasemelise töörühma poolt. Selle raamistiku eesmärk on vähendada kaloririkkaid toiduaineid, näiteks toiduaineid, mis sisaldavad lisatud suhkruid. Lisaks viitas komisjon nõukogu järeldustele toitumise ja kehalise aktiivsuse kohta (ELT 2014, C 213, lk 1), mille eesmärk on vähendada lisatud suhkrut sisaldavate toiduainete tarbimist.

49 Viimaseks, liikmesriigi tasandil viitas komisjon muu hulgas Deutsche Gesellschaft für Ernährung (Saksamaa toitumisühing, DGE) 2011. aasta seisukohale süsivesikutest ja rasvadest saadava energia soovituslikele piirmääradele, milles selgub, et kuna Saksamaal saadakse märkimisväärne osa tarbitavatest süsivesikusest mono- ja disahhariididena, mida kasutatakse peamiselt maiustustes ja magustatud jookides, mistõttu oleks vaja pööret täisteraviljadel põhinevate toodete tarbimise poole. Lisaks mainis ta Prantsuse Vabariigi 2011–2015. aasta riiklikku programmi „Nutrition Santé“, mis soovitab suurendada liitsüsivesikute tarbimist ja vähendada suhkrute tarbimist, ja Ühendkuningriigi tervishoiuministri loodud sõltumatu täitevasutuse Public Health England 2014. aasta soovitusi „Sugar reduction: Responding to the challenge“ (suhkru vähendamine: ülesandega toimetulek). Viimaseks viitas komisjon põhjamaade ministrite nõukogu 2004. aasta soovitustele, mida kohaldatakse Taanis, Soomes ja Rootsis ning mis näevad ette lisatud suhkrute tarbimise piirväärtuse.

50 Eelnevat arvestades ei ole võimalik tulemuslikult väita, et nii rahvusvahelisel, liidu kui ka riiklikul tasandil puudub üksmeel suhkrutarbimise vähendamise vajalikkuse suhtes. Komisjoni esitatud faktilised asjaolud, mida on mainitud eespool punktides 47–49, tõendavad, et niisugune üksmeel valitseb nii toiduainetele lisatud suhkrute kui ka puhta suhkru tarbimise vähendamise suhtes. Kuna hageja ei eita seda, et üldiselt soovitatakse lisatud suhkrute tarbimist vähendada, siis loogiliselt ei saa ta ka väita, et niisugune soovitus ei kehti puhta suhkru puhul. Ühtlasi on tõsi, et hageja toodete puhul ei ole tegemist suure varjatud lisatud suhkru sisaldusega toiduga ega lastele mõeldud magustatud jookidega. Sellegipoolest tuleb meelde tuletada, et vaidlusalused tervisealased väited puudutavad just nimelt glükoosi, mis on suhkur (vt punkt 2 eespool) ja et tervisealaseid väiteid, mille esitamist komisjon on lubanud, võivad vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 17 lõike 5 kohaselt esitada kõik toidukäitlejad. Lisaks tuleb tõdeda, et hageja tooted koosnevad peaaegu üksnes glükoosist.

51 Järelikult tuleb väite teine osa tagasi lükata.

Kolmas väiteosa, mis käsitleb viga seoses vastuolulise ja segadusse ajava teabe tuvastamisega

52 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kui ta tuvastas, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamine annaks tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet. Hageja kinnitab, et vastupidi komisjoni väitele ei julgusta vaidlusalused tervisealased väited suhkrut tarbima. Need vaid kirjeldavad glükoosi toimet sportliku füüsilise tegevuse korral. Viiest vaidlusalusest tervisealasest väitest kolme puhul on sihtrühmana sõnaselgelt nimetatud hästi treenitud mehed ja naised. Nende jaoks on suhkru tarbimine teistsuguse tähtsusega kui näiteks eriti tundlike tarbijate jaoks. Hageja väitel ei muuda ametiasutuste pelk soovitus vähendada suhkru tarbimist seika, et suhkrul on tervisele selline kasulik mõju, nagu vaidlusalused tervisealased väited kinnitavad, olenemata asjaolust, et ametiasutuste väitel tarbivad mõned inimesed liiga palju suhkrut. Lisaks on hageja turul tegutsenud ligikaudu 70 aastat ja tema toodete kasulik mõju tervisele on seega üldtunnustatud. Tarbijad ei mõista vaidlusaluseid tervisealaseid väiteid valesti ega võta nende tõttu omaks potentsiaalselt ebasoovitavaid käitumisviise nagu liigne tarbimine. Hageja väitel teab keskmine, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas tarbija, et suhkru tarbimisega ei tohi liialdada. Kui järgida komisjoni mõttekäiku, siis ei oleks tohtinud anda luba ka kahele teisele väitele, mis puudutavad glükoosi sisaldavaid jooke.

53 Olgu meelde tuletatud, et komisjon tõdes vaidlustatud määruse põhjenduses 14, et vaidlusaluste tervisealaste väidete kasutamine annaks tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet, sest need julgustavad suhkruid tarbima, kuigi üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel nende tarbimist vähendada.

54 Hageja argumendid ei näita, et selles arutluskäigus oleks viga.

55 Esiteks ei teinud komisjon nimelt ühtegi viga, kui ta leidis, et vaidlusalused tervisealased väited julgustavad suhkrut tarbima. Tuleb märkida, et vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 1 lõikele 2 kohaldatakse seda määrust toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes sellisel kujul lõpptarbijale pakutava toidu märgistusel, esitlemisel või reklaamis. Nagu tõdetud määruse nr 1924/2006 põhjenduses 10, võib tarbija väidetega reklaamitava toidu puhul tajuda, et võrreldes sarnaste või muude toodetega, millele niisuguseid toitaineid ja muid aineid pole lisatud, on sellel toitumisalaseid, füsioloogilisi või muid tervisealaseid eeliseid. See võib ajendada tarbijat tegema otsuseid, mis otseselt mõjutavad tema poolt tarvitatavate erinevate toitainete ja muude ainete kogust viisil, mis on vastuolus teaduslike soovitustega selles valdkonnas (kohtuotsus, 6.9.2012, Deutsches Weintor, C-544/10, EKL, EU:C:2012:526, punkt 37). Nähtuvalt määruse nr 1924/2006 põhjendusest 19 omistab toitumis- või tervisealase väite kasutamine toodetele positiivse maine. Kuna vaidlusaluste tervisealaste väidete kasutamine toidukäitleja poolt looks neile toodetele positiivse maine, sest nendega esitletakse saadavat eelist ja tekitatakse positiivne mulje, siis ei saa teha järeldust, et need ei julgustaks tarbima vastavaid tooteid, mis EFSA teaduslike arvamuste (vt punktid 7 ja 8 eespool) kohaselt peavad nendele väidetele vastamiseks olema märkimisväärselt suured glükoosi allikad.

56 Siinkohal tuleb märkida seoses hageja argumendiga, et glükoosi puudutavaid tervisealaseid väiteid on aastaid esitatud, ilma et sellel oleks olnud märkimisväärset mõju müüginumbritele, et esiteks ei ole selle argumendi kinnitamiseks esitatud ühtegi tõendit. Teiseks tuleb nõustuda komisjoniga, kes leiab, et asjaolu, et hageja turuosad on nähtuvalt tema enda kinnitustest pidevalt kasvanud, võimaldavad pigem järeldada, et hageja väidetel glükoosi kohta võib olla olnud mõju tema glükoosipõhiste toodete müügile.

57 Nõustuda ei saa ka hageja argumendiga, et vaidlusaluste tervisealaste väidete hindamisel tuleb lähtuda sihtrühmast, võttes arvesse, et viiest väitest kolm mainivad sihtrühmana hästitreenitud mehi ja naisi. Nimelt ilmneb EFSA teaduslikest arvamustest kolme vaidlusaluse taotluse kohta, et vaidlusalused väited viitavad vahet tegemata glükoosi osalemisele kõigi füüsiliselt aktiivsete inimeste energiaainevahetuses. Nimetatud arvamuste kohaselt on energiaainevahetus hädavajalik kõigi keha funktsioonide ja mis tahes füüsilise tegevuse puhul, sealhulgas füüsilise treeningu ja normaalse lihastegevuse puhul. Vaidlusaluseid tervisealaseid väiteid võidakse niisiis kasutada kogu elanikkonnale

mõeldud toodete puhul, eriti kui võtta arvesse juba tuvastatud asjaolu, et tervisealaseid väiteid, mille esitamist komisjon on lubanud, võivad vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 17 lõike 5 kohaselt esitada kõik toidukäitlejad (vt punkt 50 eespool).

58 Teiseks tuleneb käsitletava väite teise osa analüüsist (vt punktid 36–51 eespool), et hageja ei ole tõendanud, et komisjon tõdes vaidlustatud määruse põhjenduses 14 ebaõigesti, et üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel suhkrute tarbimist vähendada ja et seetõttu on suhkrute tarbimist julgustava tervisealase väite kasutamine vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Seda arvestades tuleb asuda seisukohale, et komisjon ei teinud viga, kui ta leidis, et vaidlusaluste suhkru tarbimisele julgustavate tervisealasete väidete kasutamine annaks tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet, kuivõrd selline julgustus ei ole kooskõlas üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. See peab veelgi enam paika seetõttu, et EFSA teaduslike arvamuste kohaselt peavad tooted nendele väidetele vastamiseks olema märkimisväärselt suured glükoosi allikad (vt punkt 55 eespool). Sellega seoses tuleb ühtlasi meelde tuletada, et määruse nr 1924/2006 artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaselt on toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine lubatud ainult juhul, kui toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse, sisaldub lõpptootes ühenduse õigusaktides määratletud olulises koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud tõendid.

59 Siinkohal tuleb tagasi lükata ka hageja argument, et keskmine, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas tarbija ei tarbiks tervisealaste väidete tõttu rohkem suhkrut, sest ta teab, et suhkrute tarbimisega ei tohi liialdada.

60 Esiteks, isegi kui eeldada, et see on nii, ei võtaks see vaidlusaluste tervisealaste väidetega antavalt teabelt nende vastuolulist ja segadusse ajavat olemust, mida on kirjeldatud eespool punktis 58. Teiseks tuleb märkida, et kuigi peab paika hageja väide, et määruse nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti l ja artikli 30 lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaselt peab üldjuhul olema toidule märgitud toitumisalane teave, mis hõlmab suhkrute sisaldust, ja sama määruse artikli 32 lõike 4 kohaselt võib suhkrute sisaldus olla väljendatud ka võrdluskoguste protsendina vastavalt selle määruse XIII lisa B osale, kus keskmise täiskasvanu võrdluskogus (8400 kJ/2000 kcal) on suhkru puhul 90 grammi. Samas – nagu möönab ka hageja – ei pea kõikidele toitudele toitumisalast teavet märkima. Niisuguse teabe esitamata jätmine on ette nähtud määruse nr 1169/2011 artiklis 16. Lisaks tuleneb selle määruse artikli 32 lõigetest 2 ja 4, et suhkrute sisaldust ei ole kohustuslik väljendada võrdluskoguse protsendina: see võib olla väljendatud ka kogusena 100 grammi kohta. Kuigi keskmine, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas tarbija – kellest tuleb lähtuda (vt selle kohta kohtuotsus, 4.6.2015, Teekanne, C-195/14, EKL, EU:C:2015:361, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika) – teab, et suhkrute tarbimisega ei tohi liialdada, võivad vaidlusalused tervisealased väited teda seega ajendada rohkem suhkruid tarbima, eriti kuna EFSA teaduslike arvamuste kohaselt peavad tooted nendele väidetele vastamiseks olema märkimisväärselt suured glükoosi allikad (vt punktid 55 ja 58 eespool). Hageja toodete puhul tuleb tõdeda, et klassikalise kaheksast tabletist koosneva 48-grammise kuubi (vt punkt 1 eespool) tarbimine annab juba rohkem kui poole suhkrukogusest, mis on määruse nr 1169/2011 XIII lisa B osas märgitud kui keskmise täiskasvanu võrdluskogus.

61 Kolmandaks, osas, milles hageja viitab kahele teisele väitele, mis käsitlevad glükoosi sisaldavaid jooke, puudutavad tema argumendid sisuliselt võrdse kohtlemise põhimõtte väidetavat rikkumist ja neid analüüsitakse seega kolmanda väite raames (vt punktid 113 ja 114 edaspidi).

62 Järelikult tuleb väite kolmas osa tagasi lükata.

Neljas väiteosa, mille kohaselt on tehtud viga, leides, et vaidlusalused tervisealased väited on mitmeti mõistetavad või eksitavad

63 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kui ta leidis, et vaidlusalused tervisealased väited on mitmeti mõistetavad või eksitavad määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punkti a tähenduses. Viimati nimetatud sätte eesmärk on takistada eksitavate tervisealaste väidete esitamist tarbijatele. Ainus küsimus, mis selle sätte kohaldamisega seoses tekib, on küsimus, kas kõnealuses tervisealases väites sisalduv konkreetne viide tervisele kujutab endast tarbijate eksitamist. Komisjoni väidetav vastuolu kaotab määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punkti a kohaldamise kontekstis seega tähtsuse. Lisaks väidab hageja, et ta ei ole kohustatud teavitama ametiasutuste väljastatud tundmatutest soovitustest. Soovituse mainimata jätmise puhul ei saa samuti olla tegemist eksitamisega.

64 Tuleb meelde tuletada, et vaidlustatud määruse põhjenduse 14 kohaselt ei ole tervisealane väide, mis julgustab suhkruid tarbima, kuigi üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused nende tarbimist vähendada, kooskõlas määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punktiga a, kus on ette nähtud, et tervisealased väited ei tohi olla mitmeti mõistetavad või eksitavad.

65 Määruse nr 1924/2006 II peatükis „Üldpõhimõtted“ paikneva artikli 3 teise lõigu punktis a on ette nähtud, et ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 109, lk 29; ELT eriväljaanne 15/05, lk 75) ja 10. septembri 1984. aasta direktiivi 84/450/EMÜ, mis käsitleb eksitava reklaamiga seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamist, kohaldamist (ELT L 250, lk 17; ELT eriväljaanne 15/01, lk 227), ei tohi toitumis- ja tervisealased väited olla valed, mitmeti mõistetavad või eksitavad.

66 Seoses sõnade „mitmeti mõistetav või eksitav“ tõlgendamisega määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punkti a tähenduses on kohus juba otsustanud, et teatavat alkohoolset jooki puudutav väide, mis peab küll sisuliselt paika, kuid ei ole täielik ja toob välja ainult ühe kõnealuse toote omadustest, jättes aga mainimata selle toote tarbimisest tulenevad ohud, on mitmeti mõistetav või eksitav (kohtuotsus Deutsches Weintor, punkt 55 eespool, EU:C:2012:526, punktid 50–52). Nähtuvalt määruse nr 1924/2006 põhjendusest 16 tuleb selleks, et otsustada, kas väide on eksitav või mitte, lähtuda sellest, kuidas saab märkest tõenäoliselt aru keskmine, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas tarbija (vt selle kohta kohtuotsus Teekanne, punkt 60 eespool, EU:C:2015:361, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).

67 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selle üle, et vaidlusalused tervisealased väited kirjeldavad õigesti kasulikku mõju energiaainevahetusele, nagu tõdes ka komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 14. Sellegipoolest ilmneb käesoleva väite teise osa analüüsist (vt punktid 36–51 eespool), et hageja ei ole tõendanud, et komisjon leidis ebaõigesti, et üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitavad riiklikud ja rahvusvahelised asutused tarbijatel suhkrute tarbimist vähendada ja et seetõttu on suhkrute tarbimist julgustava tervisealase väite kasutamine vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Lisaks on eespool (vt punkt 60) juba märgitud, et vaidlusalused tervisealased väited võivad keskmist, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelikku ja arukat tarbijat julgustada tarbima rohkem suhkrut, hoolimata asjaolust, et üldtunnustatud teadusliku nõuande põhjal soovitatakse suhkrute tarbimist vähendada.

68 Järelikult toovad vaidlusalused tervisealased väited esile ühe omaduse ehk energiaainevahetuse soodustamise, kuid jätavad mainimata asjaolu, et hoolimata energiaainevahetuse heast toimimisest ei väldita ega isegi piirata suuremast suhkrute tarbimisest tulenevaid ohte. Üksnes energiaainevahetust soodustava toime esiletoomisega võivad vaidlusalused tervisealased väited julgustada suhkrute tarbimist ja kahtlemata suurendavad liigsest suhkrute tarbimisest tarbijate tervisele tulenevaid ohte. Eelnevat arvestades tuleb asuda seisukohale, et vaidlusalused tervisealased väited on mittetäielikud ja

seega mitmeti mõistetavad ning eksitavad isegi juhul, kui esitatav teave on tõene (vt selle kohta kohtujuristi ettepanek, Mischo, kohtuasi Gut Springenheide ja Tusky, C-210/96, EKL, EU:C:1998:102, punktid 86–90, ja kohtujuristi ettepanek, Jääskinen, kohtuasi Neptune Distribution, C-157/14, EKL, EU:C:2015:460, punkt 52).

69 On küll tõsi, et eespool punktis 55 viidatud kohtuotsuses Deutsches Weintor (EU:C:2012:526, punktid 50–52) analüüsis Euroopa Kohus tervisealast väidet, mis puudutad alkohoolset jooki, mille tarbimisega kaasnebki oht igale isikule, samas kui teatava suhkrukoguse tarbimine ei ole mitte igale isikule ohtlik. Eespool on juba ka tõdetud (vt punkt 44 eespool), et glükoos on inimtoidus väga oluline. Sellele vaatamata tuleb meelde tuletada, et kui vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamine oleks lubatud, saaks neid vastavalt nende suhtes kehtivatele tingimustele kasutada kõik toidukäitlejad, kui nende kasutamine ei ole määruse nr 1924/2006 artiklis 21 ette nähtud andmekaitsesätete kohaselt piiratud (vt punkt 50 eespool). EFSA teaduslikest arvamustest vaidlusaluste taotluste kohta ilmneb, et väidetav toime viitab vahet tegemata glükoosi osalemisele kõigi füüsiliselt aktiivsete inimeste energiaainevahetuses (vt punkt 57 eespool). Kuigi hageja taotletud viiest tervisealasest väitest kolme puhul koosneb sihtrühm aktiivsetest, tervetest, vastupidavusaladel treenitud meestest ja naistest (vt punkt 3 eespool), ei muuda see tõsiasja, et glükoosi puudutavaid tervisealaseid väiteid võib kasutada ka kogu elanikkonna jaoks mõeldud glükoosipõhiste toodete jaoks. Analüüsides, kas vaidlusalused tervisealased väited on mitmeti mõistetavad või eksitavad, tuleb niisiis lähtuda keskmisest tarbijast, nagu nähtub ka määruse nr 1924/2006 põhjendusest 16. Kuna üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtete kohaselt peab keskmine tarbija vähendama suhkru tarbimist, siis ei teinud komisjon viga, kui ta leidis, et vaidlusalused tervisealased väited, mis toovad esile üksnes soodsa mõju energiaainevahetusele, kuid jätavad mainimata suuremast suhkrute tarbimisest tulenevad ohud, on mitmeti mõistetavad ja eksitavad.

70 Täiendavalt tuleb veel tõdeda, et arvestades seadusandja kaalutlusi, mis on märgitud määruse nr 1924/2006 põhjenduses 10 (vt punkt 55 eespool), võib vaidlusaluste tervisealaste väidete kasutamine panna tarbija uskuma, et põhjuslik seos on ainult glükoosi tarbimise ja normaalse energiaainevahetuse vahel olemas, samas kui selline seos on ka teiste süsivesikute ja energiaainevahetuse normaalse toimimise vahel.

71 Viimaseks tuleb märkida hageja argumendi kohta, et üldtunnustatud rahvusvahelistest arvamustest lähtuvad riiklike ja rahvusvaheliste ametiasutuste soovitused suhkrute tarbimise vähendamise kohta ei olnud talle teada, et selle kindlakstegemisel, kas vaidlusalused tervisealased väited on mitmeti mõistetavad või eksitavad, ei oma mingit tähtsust küsimus, kas hageja neid soovitusi teadis (vt selle kohta kohtuotsus, 10.9.2009, Severi, C-446/07, EKL, EU:C:2009:530, punkt 62). Nagu eespool juba tõdetud (vt punkt 66 eespool), tuleb lähtuda sellest, kuidas saab märkusest tõenäoliselt aru keskmine, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas tarbija. Väite eksitavuse tuvastamine määruse nr 1924/2006 artikli 3 teise lõigu punkti a tähenduses ei sõltu küsimusest, kas hageja tegutses sellest eksitavusest teadlikuna või isegi tahtlikult.

72 Järelikult tuleb väite neljas osa tagasi lükata.

Viies väiteosa, mis käsitleb väidete kasutamise eritingimuste või lisaselgituste või -hoiatuste analüüsimata jätmist

73 Hageja väidab, et komisjon rikkus määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõiget 4, kuna ta jättis täitmata kohustuse kontrollida, kas vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamiseks võib anda loa, tingimusel et neid väiteid kasutatakse teatavate eritingimuste kohaselt või et neile lisatakse lisaselgitused või -hoiatused. Väidetavalt ei selgu vaidlustatud määrusest, milliseid kasutamise eritingimusi oleks võidud arvesse võtta, ega millised lisaselgitused või -hoiatused oleks teabe tarbija jaoks vähem segadusse ajavaks muutnud. Selleks et vältida tarbija segadusse ajamist selle teabega, oleks hageja väitel piisanud proportsionaalsuse põhimõtet järgides niisuguse kohustusliku märke lisamisest, milles oleks teavitatud

rahvusvaheliste ametiasutuste soovitustest vähendada või jälgida suhkru tarbimist. Ühtlasi oleks komisjon võinud samamoodi nagu teiste tervisealaste väidete puhul nõuda, et hageja lisaks väidetava segaduse vältimiseks teabe, et suhkru tarvitamise suurendamine võib olla tervisele ohtlik.

74 Esiteks tuleb tõdeda, et ei saa nõustuda argumendiga, et komisjon jättis täitmata kohustuse kontrollida, kas vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamiseks võib anda loa, tingimusel et neid väiteid kasutatakse teatavate eritingimuste kohaselt või et neile lisatakse lisaselgitused või -hoiatused. Nimelt märkis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 14, et isegi kui vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist lubataks ainult kasutamise eritingimuste täitmise korral ja/või neile oleks lisatud lisaselgitused või -hoiatused, ei selgitaks see tarbijate jaoks olukorda piisavalt ning seega ei tuleks neid väiteid lubada. Järelikult analüüsis komisjon võimalust lubada vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist eritingimuste täitmise korral või tingimusel, et neile lisatakse lisaselgitused või -hoiatused.

75 Hageja argumendi kohta, et vaidlustatud määrusest ei selgu, milliseid kasutamise eritingimusi oleks võidud arvesse võtta ega millised lisaselgitused või -hoiatused oleks teabe tarbija jaoks vähem segadusse ajavaks muutnud, piisab märkimisest, et vaidlustatud määruse põhjenduses 14 on õiguslikust seisukohast piisavalt põhjendatud, et komisjoni hinnangul ei olnud kasutamise eritingimusi või lisaselgitusi või -hoiatusi võimalik sõnastada viisil, mis võimaldaks tarbijate eksitamist piisaval määral vältida.

76 Teiseks, hageja argumendid, mille kohaselt komisjon leidis ebaõigesti, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist ei saa lubada kasutamise eritingimustel või neile lisaselgitusi või -hoiatusi lisades, puudutavad sisuliselt proportsionaalsuse põhimõtte järgimist ja neid käsitleb kohus teise väite raames (vt punktid 87–91 edaspidi). Seoses hageja väitega, et komisjon on paljudel juhtudel sidunud toidukaupu puudutavate tervisealaste väidete esitamise lubamist teatavate tingimustega nagu kohustusliku hoiatuse lisamine, tuleb tõdeda, et komisjon ei ole sellele vastu vaielnud, kuid see ei ole asjakohane küsimuse puhul, kas komisjon leidis ekslikult, et vaidlusaluste, konkreetselt glükoosi puudutavate tervisealaste väidete esitamist ei saa lubada ka kasutamise eritingimustel või koos lisaselgituste või -hoiatustega.

77 Eelnevat arvestades tuleb esimese väite viies osa ja järelikult ka esimene väide tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, et rikutud on proportsionaalsuse põhimõtet

78 Hageja väidab, et komisjon rikkus vaidlustatud määrust vastu võttes proportsionaalsuse põhimõtet. Hageja hinnangul ei olnud keelduv otsus sobiv ja vajalik, saavutamaks määruse nr 1924/2006 eesmärki, milleks on kasutada teaduslikult piisavalt põhjendatud tervisealaseid väiteid. Reklaami täieliku keelamise korral tuleb teostada range proportsionaalsuse kontroll, võttes arvesse asjaolu, et määruse nr 1924/2006 kohaselt on võimalik taotlused mitteteaduslikel põhjendustel tagasi lükata ainult erandjuhtudel ja olulistel põhjustel. Põhimõtteliselt peaks lubav otsus olema vastavuses väga kalli ja kuluka teadusliku kontrollimenetluse tulemustega. Hageja leiab, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist oleks tulnud lubada vähemalt kasutamise eritingimustel või koos lisaselgitustega, kuna see oleks olnud vähem range meede. Samuti oleks komisjon oma kaalutlusõigust kasutades võinud muuta või täiendada taotletud tervisealaste väidete sõnastust, nii et nende sisu oleks säilinud, kuid väidetavat eksitamist oleks välditud. Lisaks väidab hageja, et rikutud on tema õigusi, mis tulenevad Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitest 6 ja 16. Keelduv otsus on hageja hinnangul vastuolus ka määruse nr 1924/2006 eesmärgiga, mille kohaselt tuleb tarbijate kaitse eksitavate väidete eest tagada, lubades üksnes niisuguste väidete kasutamist, mis on teaduslikult piisavalt põhjendatud. Viimaseks väidab hageja, et komisjoni otsus on ebaproportsionaalne, kuna see takistab edastamast tarbijatele teavet, mille sisu on vaieldamatult õige.

79 Olgu meenutatud, et proportsionaalsuse põhimõte nõuab, et liidu institutsioonide tegevus ei läheks kaugemale sellest, mis on asjaomaste õigusnormidega seatud õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobiv ja vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meedet ja et tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega (vt kohtuotsus, 9.3.2006, Zuid-Hollandse Milieufederatie ja Natuur en Milieu, C-174/05, EKL, EU:C:2006:170, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

80 Esiteks tuleb seoses eelmises punktis mainitud tingimuste kohtuliku kontrollimisega meelde tuletada, et määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 4 kohaselt pidi komisjon hageja taotluste kohta otsust tehes võtma lisaks EFSA arvamusele arvesse asjassepuutuvaid liidu õiguse sätteid ning kõiki muid vaadeldava küsimuse puhul asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Eespool on juba tõdetud (vt punkt 30 eespool), et tuleb tunnustada komisjoni laia kaalutlusõigust poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid valikuid eeldavas valdkonnas, mille raames ta peab andma keerulisi hinnanguid. Sellises valdkonnas võetud meetme õiguspärasust võib mõjutada vaid selle meetme ilmselge ebasobivus võrreldes pädevate institutsioonide püstitatud eesmärgiga (vt selle kohta kohtuotsused Alliance for Natural Health jt, punkt 30 eespool, EU:C:2005:449, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika, ning Health Food Manufacturers' Association jt *vs.* komisjon, punkt 30 eespool, EU:T:2015:375, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).

81 Kohtupraktikast tuleneb veel, et pädevate ametiasutuste kaalutlusõigus sõnavabaduse ja tervisekaitseliste eesmärkide vahelise õiglase tasakaalu kindlaksmääramiseks varieerub sõltuvalt igast selle õiguse piiramist põhjendavast eesmärgist ja asjassepuutuva tegevuse laadist (kohtuotsus, 12.12.2006, Allemagne *vs.* parlament ja nõukogu, C-380/03, EKL, EU:C:2006:772, punkt 155; vt ka kohtuotsus, 2.4.2009, Damgaard, C-421/07, EKL, EU:C:2009:222, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika). Seda kohtupraktikat järgides tuleb tunnustada ka komisjoni avarat kaalutlusõigust küsimustes, mis puudutavad sõnavabaduse kasutamist kaubanduses, sealhulgas reklaamsõnumites (vt selle kohta kohtujuristi ettepanek, Jääskinen, kohtuasi Neptune Distribution, punkt 68 eespool, EU:C:2015:460, punkt 55).

82 Mis siinkohal puudutab hageja argumente, et täieliku reklaamikeelu korral tuleb teostada range proportsionaalsuse kontroll, siis tuleb märkida, et peab tõepoolest paika, et määruse nr 1924/2006 artikli 10 lõike 1 kohaselt on tervisealaste väidete esitamine keelatud, välja arvatud siis, kui need vastavad selle määruse II peatükis toodud üldnõuetele ja IV peatükis toodud erinõuetele ning kui neile on antud luba vastavalt sellele määrusele ning kui need väited on loetletud nimetatud määruse artiklites 13 ja 14 sätestatud lubatavate väidete nimekirjas. Siiski ei kujuta tervisealaste väidete määrusega nr 1924/2006 keelustamise põhimõte, millega kaasneb loa andmise võimalus, vastupidi hageja väidetele endast täielikku reklaamikeeldu. Lisaks on juba olemas tervisealaseid väiteid, mida hageja võib kasutada. Näiteks on komisjoni 16. mai 2012. aasta määruses (EL) nr 432/2012, millega kehtestatakse nimekiri tervisealastest väidetest, mida on lubatud esitada toidu kohta, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited (ELT L 136, lk 1), komisjoni 6. jaanuari 2015. aasta määrusega (EL) nr 2015/7 (ELT L 3, lk 3) muudetud redaktsioonis, ette nähtud lubatud tervisealased väited süsivesik-elektrolüütlahuste kohta ning süsivesikute rolli kohta lihaste normaalse talitluse taastamisel pärast suurt pingutust.

83 Mis selles kontekstis puudutab hageja tehtud viidet direktiivi 2000/13 artikli 2 lõike 1 punktile b ja 15. juuli 2004. aasta kohtuotsusele Douwe Egberts (C-239/02, EKL, EU:C:2004:445), siis tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus tõdes selle kohtuotsuse punktis 36, et direktiivi 2000/13 artikli 2 lõike 1 punktid a ja b keelavad inimeste haiguste ravimist puudutavad mis tahes märkused sõltumata sellest, kas need võivad tarbijat eksitada või mitte, ning sellised tervist puudutavad märkused, millega ei viidata üldse haigustele, vaid pigem näiteks tervisele, kuid mis osutuvad eksitavaks. Mainitud kohtuotsuses Douwe Egberts (EU:C:2004:445, punkt 43) asus Euroopa Kohus ka seisukohale, et toitude tähistamise teatavate salenemist või arstlikku soovitust puudutavate märkustega täieliku keelustamise, ilma et juhtumipõhiselt uuritaks, kas asjaomane märgistus võib ostjat eksitada, tagajärg oleks see, et selliseid märkusi kandvaid toite ei tohiks liikmesriigis vabalt turustada isegi juhul, kui

need ei ole eksitavad. Kuna käesoleval juhul on õigesti tuvastatud, et vaidlusalused tervisealased väited on mitmeti mõistetavad ja eksitavad, ei võimalda direktiivi 2000/13 artikli 2 lõike 1 punkti b ja kohtuotsust Douwe Egberts (EU:C:2004:445) puudutav hageja argument jõuda järeldusele, et teostada tuleks eespool punktis 80 mainitust rangem proportsionaalsuse kontroll.

84 Lisaks tuleb vastupidi hageja väidetele asuda seisukohale, et kuigi määruse nr 1924/2006 põhjenduse 17 kohaselt on teaduslik põhjendus peamine aspekt, mida toitumis- ja tervisealaste väidete puhul tuleb arvesse võtta, ei tähenda see muu hulgas nähtuvalt sama määruse artikli 18 lõikest 4, et nimetatud määrus näeks taotluste mitte-teaduslikel põhjustel tagasilükkamise ette ainult harva ja erandjuhtudel. Nagu eespool juba tõdetud (vt punkt 25 eespool), tuleneb nimetatud sättest, et komisjon peab tervisealase väite taotluse kohta otsust tehes arvesse võtma kolme tegurit, ehk esiteks EFSA arvamuses sisalduvat teaduslikku hinnangut, teiseks kõiki liidu õiguse asjakohaseid sätteid ja kolmandaks muid arutusel oleva küsimuse seisukohalt asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid.

85 Teiseks tuleb seoses vaidlustatud määrusega taotletavate eesmärkidega mainida, et selle määruse õiguslik alus on määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõige 4. Määruse nr 1924/2006 artikli 1 lõikest 1 ning põhjendustest 1 ja 36 ilmneb, et selle määruse eesmärk on tagada siseturu tõhus toimimine toitumis- ja tervisealaste väidete osas, pakkudes sealjuures tarbijatele kõrgetasemelist kaitset. Nagu tuleneb määruse nr 1924/2006 põhjendustest 1 ja 18, kuulub tervise kaitse selle määruse peamiste eesmärkide hulka (kohtuotsus Deutsches Weintor, punkt 55 eespool, EU:C:2012:526, punkt 45). Selle määruse põhjenduse 9 kohaselt peavad määrusega kehtestatud põhimõtted tagama tarbijale kõrgetasemelise kaitse, andma neile teadlike valikute tegemiseks vajaliku teabe ning looma toiduainetetööstuses võrdsed konkurentsitingimused. Määruse nr 1924/2006 põhjenduses 16 on märgitud, et on oluline, et tarbija saaks toidu kohta esitatavatest väidetest aru, ning et kõiki tarbijaid on vajalik kaitsta eksitavate väidete eest. Selles kontekstis keeldus komisjon lubamast vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist just selleks, et kaitsta tarbijaid mitmeti mõistetavate või eksitavate väidete eest, nagu nähtub vaidlustatud määruse põhjendusest 14.

86 Kolmandaks tuleb märkida, et hageja argumendid ei tõenda, et vaidlustatud määrus oleks selle eesmärke arvestades ilmselgelt sobimatu.

87 Nimelt tuleb esiteks märkida seoses hageja argumentidega, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamist oleks tulnud lubada vähemalt kasutamise eritingimustel või koos lisamärgetega, kuna see oleks olnud vähem range meede, et hageja ei ole tõendanud, et komisjon leidis vaidlustatud määruse põhjenduses 14 ebaõigesti, et see ei ole võimalik, sest see ei muudaks vaidlusaluste tervisealaste väidetega edastatavat sõnumit tarbija jaoks vähem segadusse ajavaks, ja et seega ei tuleks seda väidet lubada. Komisjon on seisukohal, et kui lubada esitada vaidlusaluseid tervisealaseid väiteid, mis julgustavad suhkruid tarbima, siis koostoimes kohustusliku märkega, mis sisuliselt kutsub üles suhkrute tarbimist vähendama või tarbitava suhkru kogust jälgima, annaks see tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet. Koguseliste piirmäärade või hoiatuste mainimine tootel, mis on märkimisväärselt suur suhkru allikas ja mis samal ajal kannab tervisealast väidet, mis annab sellele tootele positiivse kuvandi, mistõttu tarbijad tajuvad seda toitumis- või füsioloogilist kasu või muud tervisega seotud kasu toovana, oleks juba iseenesest vastuoluline ega tagaks suhkrute tarbimise vähendamisele suunatud üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtete järgimist.

88 Mis täpsemalt puudutab hageja argumenti, et komisjoni kohustus oli tõendada, et käesoleval juhul ei oleks ükski tingimus, selgitus ega hoiatus taganud tarbijate piisavat kaitset, siis tuleb lisaks märkida, et vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõike 2 kolmandale lausele, tõlgendatuna koos selle määruse artikli 15 lõike 3 punktiga f, oleks hageja võinud oma taotlustele lisada ettepaneku kasutamise eritingimuste kohta, kuid ta ei teinud seda.

89 Teiseks ei saa hageja argumentidega nõustuda osas, milles ta viitab Euroopa Kohtu praktikale (kohtuotsused, 24.11.1993, Keck ja Mithouard, C-267/91 ja C-268/91, EKL, EU:C:1993:905; 9.2.1999, van der Laan, C-383/97, EKL, EU:C:1999:64, ja Douwe Egberts, punkt 83 eespool, EU:C:2004:445), kus

on selgitatud, et juhul, kui liikmesriigis on reklaam keelatud, saab tarbijate kaitse piisaval tasemel tagada kohase märgistamiskohustusega nagu märgistamine, mis tagab tarbijatele tehtavate pakkumuste läbipaistvuse.

90 Nimelt puudutab see kohtupraktika liikmesriikide ühtlustamata meetmeid. Käesoleval juhul tuleb aga meelde tuletada, et vaidlustatud määruse õiguslik alus on määruse nr 1924/2006 artikli 18 lõige 4. Viimati nimetatud määruse alus on omakorda EÜ artikkel 95, milles on ette nähtud, et seadusandja võtab liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks meetmeid, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine. Siinkohal tuleb rõhutada, et ELTL artikli 168 lõike 1 esimene lõik näeb ette, et kogu liidu poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse ning nii EÜ artikli 95 lõige 3 kui ka ELTL artikli 114 lõige 3 nõuavad sõnaselgelt, et ühtlustamisel tuleb tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse (vt kohtuotsus Alliance for Natural Health jt, punkt 30 eespool, EU:C:2005:449, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

91 Kolmandaks, hageja väidab, et komisjon oleks oma kaalutlusõigust kasutades pidanud vaidlusaluste tervisealaste väidete ettepaneku sõnastuse ümber sõnastama. Ta leiab, et oleks olnud vaja säilitada ainult tervisealase väite põhisisu lähtuvalt selle teaduslikust alusest. Sellega seoses tuleb ühest küljest märkida, et hageja ei maini ühtegi vaidlusaluse tervisealase väite sõnastust, mida komisjon oleks pidanud analüüsima. Teisest küljest oli just vaidlusaluste tervisealaste väidete sisu nähtuvalt vaidlustatud määruse põhjendusest 14 see, mis ei olnud kooskõlas üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega. Seega tuleb hageja argument tagasi lükata.

92 Neljandaks, mis puudutab hageja argumente, et vaidlustatud määrus rikub ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitest 6 ja 16 tulenevaid põhivabadusi, mis on seotud õigusega vabadusele ja turvalisusele ning ettevõtlusvabadusega, siis olgu mainitud, et hageja piirdub sellega, et loeb käesoleva väite raames abstraktselt üles nimetatud sätete rikkumised. Ent põhiõiguste harta artiklite 6 ja 16 rikkumine on väide, mis on käesolevast proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist käsitlevast väitest eraldiseisev ja sõltumatu. Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimesele lõigule, mida vastavalt selle põhikirja artikli 53 esimesele lõigule kohaldatakse ka Üldkohtu menetluses, ja Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punktile c tuleb igas hagiavalduses muu hulgas märkida ülevaade fakti- ja õigusväidetest. See tähendab, et hagiavalduses peab olema selgitatud, milles seisneb hagi aluseks olev väide, nii et üksnes väite abstraktsest mainimisest ei piisa Euroopa Kohtu põhikirja ega kodukorra nõuete täitmiseks (vt kohtuotsus, 30.4.2014, Hagenmeyer ja Hahn *vs.* komisjon, T-17/12, EKL, EU:T:2014:234, punkt 99 ja seal viidatud kohtupraktika). Järelikult tuleb hageja argumendid põhiõiguste harta artiklite 6 ja 16 rikkumise kohta vastuvõetamatuna tagasi lükata.

93 Igal juhul tuleb märkida, et kuigi vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise keeld seab hageja kutsealasele tegevusele teatavast aspektist mõned piirangud, on need vabadused olulistest aspektidest siiski tagatud. Vaidlustatud määrusega ei keelata sugugi hageja toodete tootmist ja turustamist või nende reklaamimist, vaid see määrus piirdub vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 1 lõikele 2 nende toitude märgistuse, esitlemise ja reklaami reguleerimisega rahva tervise kaitsmiseks – see on üldistest huvidest lähtuv eesmärk, millega on vajaduse korral põhjendatud põhivabaduse piiramine (vt kohtuotsus Deutsches Weintor, punkt 55 eespool, EU:C:2012:526, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika). Nii ei riiva vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise keelamine põhiõiguste harta artiklites 6 ja 16 sätestatud vabaduste sisu ning seda keeldumist tuleb pidada erinevate asjassepuutuvate põhiõiguste ühitamise ning nende vahel õiglase tasakaalu saavutamise nõuetele vastavaks (vt selle kohta kohtuotsus Deutsches Weintor, punkt 55 eespool, EU:C:2012:526, punktid 56–59).

94 Viiendaks tuleb osas, milles hageja väidab, et tema taotluse rahuldamata jätmine oli ebaproportsionaalne, sest nii takistatakse tal tarbijatele edastada füüsilist- ja lihastegevust käsitlevat teavet, mille sisu on vaieldamatult õige, meelde tuletada, et määruse nr 1924/2006 põhjenduse 9 kohaselt peavad määrusega kehtestatud põhimõtted tagama tarbijale kõrgetasemelise kaitse, andma

neile teadlike valikute tegemiseks vajaliku teabe ning looma toiduainetetööstuses võrdsed konkurentsitingimused. Eespool on aga juba tuvastatud, et ühest küljest annavad vaidlusalused tervisealased väited üksnes mittetäielikku teavet, mis just nimelt ei võimalda keskmisel, piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelikul ja arukal tarbijal teha teadlikke valikuid, teisest küljest on väide süsivesikute rolli kohta lihaste normaalse talitluse taastamisel pärast suurt pingutust juba loa saanud (vt punkt 82 eespool). Seega tuleb hageja argument tagasi lükata.

95 Hageja poolt repliigis viidatud teabevabaduse kohta, mis on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 11, tuleb esiteks märkida, et selle sätte rikkumist hagis ei mainitud ega ole ka selgitatud, miks see esitati alles repliigi etapis, mistõttu tuleb niisugusest rikkumisest tuletatud väide 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 48 lõike 2 alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Teiseks ei sõltu tarbija võimalus glükoosi toimete koha teavet saada käesoleva hagi esemeks olevate tervisealaste väidete kasutamisest.

96 Kuuendaks on hageja argumentide kohta, et vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise keelamine ei olnud kohane, sest see ei aita suhkrute tarbimist vähendada, eespool juba tõdetud (vt punkt 55 eespool), et tarbija võib väidetega reklaamitava toidu puhul tajuda, et võrreldes sarnaste või muude toodetega, millele niisuguseid toitaineid ja muid aineid pole lisatud, on sellel toitumisalaseid, füsioloogilisi või muid tervisealaseid eeliseid. See võib ajendada tarbijat tegema otsuseid, mis otseselt mõjutavad tema poolt tarvitatavate erinevate toitainete ja muude ainete kogust viisil, mis on vastuolus teaduslike soovitustega. Seetõttu ei saa nimetatud argumentidega nõustuda.

97 Järelikult tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, et rikutud on võrdse kohtlemise põhimõtet

98 Hageja väidab, et komisjon rikkus võrdse kohtlemise põhimõtet, kui ta keeldus andmast luba vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamiseks. Hageja hinnangul on komisjon juba andnud loa esitada sarnaseid väiteid, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraalsoolade panust energiaainevahetusse, lisamata seejuures koguselisi ülemmäärasid või hoiatusi. Lisaks väidab hageja, et komisjon on andnud loa erinevate väidete esitamiseks, mis puudutavad toite, mille liigne tarbimine on ebasoovitav, nagu liha ja kala, fruktoos, laktuloos ja oliiviõli polüfenool. Lisaks on ta lubatud tervisealaste väidete nimekirja kandnud kaks süsivesik-elektrolüütlahuseid puudutavat tervisealast väidet ja veel ühe süsivesikuid puudutava väite. Viimaseks märgib hageja, et komisjon on andnud loa kahele glükomannaani (Rivieri titaanjuure mannaan) puudutavale tervisealasele väitele, kuigi selle toidu tarbimine võib põhjustada lämbumist, millele järgneb äkksurm.

99 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et võrdse kohtlemise põhimõte nõuab, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt kohtuotsused Alliance for Natural Health jt, punkt 30 eespool, EU:C:2005:449, punkt 115 ja seal viidatud kohtupraktika, ning Health Food Manufacturers' Association jt *vs.* komisjon, punkt 30 eespool, EU:T:2015:375, punkt 113 ja seal viidatud kohtupraktika).

100 Esiteks tuleb märkida seoses väidetega, et vitamiinid ja mineraalsoolad aitavad kaasa energiaainevahetusele, et paika peab hageja väide, et tervisealaste väidete nimekirja sisaldava määrusega nr 432/2012 andis komisjon loa esitada normaalsele ainevahetusele kaasa aitavaid pantoteenhapet, biotiini, kaltsiumi, vaske, rauda, joodi, magneesiumi, mangaani, fosforit, riboflaviini (vitamiin B2), tiamiini, vitamiini B6, vitamiini B12 ja vitamiini C puudutavaid tervisealaseid väiteid, määramata sealjuures kindlaks toidu kasutamise tingimusi ega nõudmata neile lisaselgituste või -hoiatuste lisamist.

101 Samas ei ole hageja tõendanud, mil määral sarnaneb neid vitamiine ja mineraalaineid puudutavate tervisealaste väidete kasutamine käesolevale juhtumile. Selleks ei piisa pelgast asjaolust, et mõlemal juhul käsitleb tervisealane väide aine osalemist normaalses energiaainevahetuses. Komisjon kinnitab, et glükoos on vitamiinidest ja mineraalidest erinev toitaine. Samal ajal, kui võib öelda, et normaalne tasakaalustatud toitumine annab üksnes piiratud koguses vitamiine ja mineraale, on glükoos olemuse poolest põhiaine, mis sisaldub suures hulgas toitudes ja mida inimorganism omastab pärast süsivesikute lagundamist. Kuigi hageja kinnitab, et vitamiinide ja mineraalide liigtarbimisel võib teatud juhtudel olla tervistkahjustavaid tagajärgi, ei ole ta neid juhtumeid täpsustanud ning seega ei ole ta tõendanud, et tegemist on käesoleva juhtumiga sarnase olukorraga.

102 Mis puudutab hageja argumenti, et vitamiine ja mineraale käsitlevaid lubatud tervisealaseid väiteid võib kasutada ka suhkrut sisaldavate toitude jaoks, siis piisab märkimisest, et need väited ei puuduta suhkru toimet, nii et nende puhul ei ole tegemist käesoleva juhtumiga sarnase olukorraga.

103 Teiseks, kõigepealt märgib hageja seoses oma argumendiga, et luba on antud erinevate tervisealaste väidete esitamiseks, mis puudutavad toite, mille liigne tarbimine on ebasoovitav, et komisjon on andnud loa liha ja kala käsitlevale tervisealasele väitele, olgugi et on üldteada, et liidu tarbijad tarbivad liiga palju liha ja et nad ei peaks seda iga päev sööma.

104 Siinkohal tuleb välja tuua, et nähtuvalt määruse nr 432/2012 lisast andis komisjon loa tervisealasele väitele, mille kohaselt liha ja kala aitavad parandada raua imendumist, kui teisi rauda sisaldavaid toite süüa koos liha või kalaga. Seda väidet võib kasutada üksnes toidu kohta, mis sisaldab vähemalt 50 grammi liha või kala ühes määratletud portsjonis. Väidet võib kasutada, kui tarbijat teavitatakse, et kasulik toime avaldub siis, kui mitteheemset rauda sisaldava toiduga koos tarbitakse 50 grammi liha või kala.

105 Hageja ei tõenda oma argumentidega, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet. Nimelt ei põhista ta millegagi väidet, et on olemas üldised soovitused mitte tarbida liiga palju liha või kala. Repliigis ta viitab küll uurimustele, kuid tuleb tõdeda, et ta ei ole neid esitanud. Peale selle tuleb tõdeda, et glükoos on toitaine, samas kui lubatud tervisealases väites käsitletavad liha ja kala on toitaineterikkad toidud – nagu rõhutab ka komisjon – ja järelikult on need glükoosist täiesti erinevad. Eelnevat arvestades ei ole käesoleval juhul tegemist sarnase olukorraga.

106 Teiseks tuleb tõdeda seoses hageja argumentidega fruktoosi kohta, et vastavalt määruse nr 432/2012 lisale andis komisjon loa tervisealasele väitele, mille kohaselt fruktoosi sisaldavate toitude tarbimine tõstab vereglükoosi taset vähem, kui sahharoosi või glükoosi sisaldavate toitude tarbimine. Selleks, et seda väidet esitada, peab suhkruga magustatud toitudes ja jookides olema glükoos ja/või sahharoos asendatud fruktoosiga nii, et glükoosi- ja/või sahharoosisisaldus väheneks vähemalt 30%.

107 See argument ei tõenda võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist. Fruktoosi puudutav lubatud tervisealane väide viitab glükoosi ja/või sahharoosi asendamisele fruktoosiga, et vähendada vereglükoosi taset. Kuna tegemist on ühe suhkru asendamisega teisega, mille toimel vereglükoosi tõus väheneb, siis ei suurenda selle väite lubamine ohtu, et suhkrute tarbimine kokkuvõttes kasvab. Järelikult ei ole käesoleval juhul tegemist sarnase olukorraga.

108 Kolmandaks tuleb märkida seoses hageja argumendiga laktuloosi kohta, et vastavalt määruse nr 432/2012 lisale andis komisjon loa tervisealasele väitele, mille kohaselt aitab laktuloos kiirendada soolestiku tööd. Seda väidet võib kasutada üksnes toidu kohta, mis sisaldab 10 grammi laktuloosi ühes määratletud portsjonis. Väidet võib kasutada, kui tarbijat teavitatakse, et kasulik toime avaldub siis, kui päevas tarbitakse üks 10-grammine annus laktuloosi.

109 Ka see argument ei tõenda, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet. Komisjon kinnitab, et laktuloosi käsitlev tervisealane väide viitab nimelt selle sünteetilise disahhariidi lahtistavale toimele, kui seda tarbida piiratud koguses. Selle väite puhul anti luba ainult kirjeldatud toime saavutamiseks

vajaliku täpse laktuloosi annuse jaoks, millest tuleb teavitada ka tarbijaid. Arvestades asjaolu, et lahtistav toime saavutatakse juba väga piiratud koguse laktuloosi tarvitamisega, ei ole käesoleval juhul tegemist sarnase olukorraga.

110 Neljandaks tuleb seoses hageja argumendiga oliiviõli polüfenoolide kohta märkida, et vastavalt määruse nr 432/2012 lisale andis komisjon loa tervisealasele väitele, mille kohaselt aitavad oliiviõli polüfenoolid kaitsta vere lipiide oksüdatiivse stressi eest. Seda väidet võib kasutada üksnes oliiviõli kohta, mis sisaldab vähemalt 5 milligrammi hüdroksütürosooli ja selle derivaate (nt oleuropeiini kompleks ja türosool) 20 grammi oliiviõli kohta. Väidet võib kasutada, kui tarbijat teavitatakse, et kasulik toime avaldub siis, kui päevas tarbitakse 20 grammi oliiviõli.

111 Hageja argument ei tõenda, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, käsitledes sarnaseid olukordi ilma objektiivse põhjenduseta erinevalt. Ühest küljest ei tõenda hageja nimelt kuidagi, et üldtunnustatud teadusliku arvamuse kohaselt oleks oliiviõlis sisalduvate plüfenoolide tarbimist soovitav vähendada samamoodi, nagu soovitatakse vähendada suhkru tarbimist. Teisest küljest peab küll paika hageja väide, et 20-grammine kogus oliiviõli moodustab ligikaudu 30% rasvade võrdluskogusest, mis määruse nr 1169/2011 XIII lisa B osa kohaselt on 70 grammi. Niisugune argument ei tõenda siiski, et käesoleval juhul oleks tegemist sarnaste olukordadega.

112 Kolmandaks väidab hageja, et komisjon rikkus võrdse kohtlemise põhimõtet, kandes lubatud tervisealaste väidete nimekirja kaks süsivesik-elektrolüütlahuseid puudutavat tervisealast väidet ja veel ühe süsivesikuid puudutava väite.

113 Esmalt tuleb märkida seoses kahe süsivesik-elektrolüütlahuseid puudutava tervisealase väitega, et vastavalt määruse nr 432/2012 lisale andis komisjon loa tervisealasele väitele, mille kohaselt aitavad süsivesik-elektrolüütlahused kaasa vastupidavussuutlikkusele pikema vastupidavustreeningu vältel, ja tervisealasele väitele, mille kohaselt aitavad süsivesik-elektrolüütlahused kaasa vee imendumisele füüsilise treeningu vältel. Neid väiteid võib kasutada juhul, kui süsivesik-elektrolüütlahused sisaldavad liitri kohta 80–350 kilokalorit, mis tuleb süsivesikutest, ja vähemalt 75% energiast tuleb kõrge glükeemilise vastusega süsivesikutest, nagu glükoos, glükoosi polümeerid ja sahharoos. Lisaks peavad need joogid sisaldama 20 mmol/l (460 mg/l) kuni 50 mmol/l (1,150 mg/l) naatriumi ja olema osmolaalsusega vahemikus 200–330 mOsm ühe kilogrammi vee kohta.

114 Siinkohal tuleb ühest küljest tõdeda, et need kaks lubatud tervisealast väidet ei puuduta iseenesest glükoosi, vaid süsivesik-elektrolüütlahuseid, mis on pikema vastupidavustreeningu ja füüsilise treeningu puhul kasutatavad eritooted. Teisest küljest tuleb märkida, et kuigi on tõsi, et hageja taotletud viiest tervisealasest väitest kahe puhul koosneb sihtrühm aktiivsetest, tervetest ja vastupidavusaladel treenitud meestest ja naistest (vt punkt 3 eespool), ei muuda see tõsiasja, et glükoosi puudutavaid tervisealaseid väiteid, mille esitamist komisjon lubab, võivad vastavalt määruse nr 1924/2006 artikli 17 lõikele 5 kasutada kõik toidukäitlejad kogu elanikkonna jaoks mõeldud glükoosipõhiste toodete jaoks. Siinkohal tuleb rõhutada, et nähtuvalt hageja toodete reklaamidest, mis komisjon esitas, kuuluvad sihtrühma ka lapsed. Ühtlasi olgu märgitud, et hageja võib oma toodete jaoks kasutada kahte tervisealast väidet, mille esitamiseks anti luba, tingimusel et nende kasutamise tingimused on täidetud. Eelnevat arvestades ei saa tuvastada sarnaste olukordade erinevat käsitlemist. Seega tuleb hageja argument tagasi lükata.

115 Järgmiseks tuleb süsivesikuid puudutavate tervisealaste väidete kohta märkida, et määruse nr 432/2012 lisa kohaselt andis komisjon loa esitada tervisealaseid väiteid, mille kohaselt aitavad süsivesikud taastada lihaste normaalse talitluse (kokkutõmbed) pärast väga intensiivset ja/või pikaajalist füüsilist treeningut, mis põhjustab lihaste väsimist ja skeletilihaste glükogeenivarude kahanemist. Seda väidet võib kasutada üksnes toidu kohta, mis sisaldab inimorganismi poolt omastatavaid süsivesikuid (v.a polüoolid). Tarbijat tuleb teavitada, et kasulik toime avaldub siis, kui süsivesikuid tarbitakse kõigist allikaist kokku 4 grammi kehakaalu kilogrammi kohta annustena esimese 4 tunni ja mitte hiljem kui 6 tunni jooksul pärast väga intensiivset ja/või pikaajalist füüsilist treeningut,

mis põhjustab lihaste väsimist ja skeletilihaste glükogeenivarude kahanemist. Väidet võib kasutada ainult toidu kohta, mis on ette nähtud täiskasvanutele, kes on teinud väga intensiivset ja/või pikaajalist füüsilist treeningut, mis põhjustab lihaste väsimist ja skeletilihaste glükogeenivarude kahanemist.

116 Kuigi hageja väide, et glükoos on süsivesik, peab paika, ei muuda see tõsiasja, et hageja taotletud tervisalased väited viitavad normaalsele energiaainevahetusele füüsilise treeningu käigus, täpsustamata selle pingutuse intensiivsust või kestust ning kirjeldamata sportlaste ainevahetusprotsesse, erinevalt süsivesikuid puudutavast lubatud tervisealasest väitest. Eespool on juba tõdetud (vt punkt 88 eespool), et hageja oleks loataotluses võinud teha ettepaneku taotletud tervisealaste väidete kasutamise eritingimuste kohta, kuid ta ei teinud seda. Lisaks tuleb märkida, et hageja võib seda lubatud tervisealast väidet oma toodete puhul kasutada, kui kasutamise tingimused on täidetud. Niisiis, kuna tegemist ei ole sarnaste olukordadega, ei saa teha järeldust, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet.

117 Neljandaks toob hageja esile, et komisjon andis loa kahele glükomannaani (Rivieri titaanjuure mannaan) puudutavale tervisealasele väitele, kuigi selle toidu tarbimine võib põhjustada lämbumist, millele järgneb äkksurm.

118 Tuleb tõdeda, et määruse nr 432/2012 lisa kohaselt andis komisjon loa kasutada tervisealast väidet, mille kohaselt aitab glükomannaan (Rivieri titaanjuure mannaan) hoida normaalset vere kolesterooli taset ja tervisealast väidet, mille kohaselt aitab glükomannaan (Rivieri titaanjuure mannaan) vähendatud kalorsusega dieedi raames kaasa kaalukaotusele. On tõsi, et komisjon lubas neid väiteid kasutada üksnes koos lämbumisohu hoiatusega neelamisraskustega isikutele või ebapiisava vedelikukogusega allaneelamisel. Seda soovitatakse manustada küllaldase hulga veega, et tagada aine jõudmine makku. Võttes aga arvesse, et EFSA arvamusest selle aine kohta ilmneb, et looduslikult seda ainet toidus ei leidu, vaid see on emulgaatori ja paksendajana kasutatav lisaaine ning et seda tarvitatakse ka toidulisandina – millele hageja ei ole vastu vaielnud – siis ei saa tuvastada, et tegemist on sarnaste olukordade erineva käsitlemisega.

119 Viiendaks tuleb tagasi lükata hageja poolt kohtuistungil esitatud argument, mis puudutab määruse eelnõu kofeiini käsitleva tervisealase väite kohta. Ühest küljest ei ole hageja tõendanud, et komisjon on selle eelnõu vastu võtnud. Teisest küljest ei ole hageja kuidagi tõendanud, et tegemist oleks käesoleva juhtumiga sarnaneva olukorraga.

120 Viimaseks tuleb märkida, et määruse nr 432/2012 põhjendusest 12 tuleneb, et komisjon keeldus lubamast väidet, mis käsitleb rasvade mõju rasvlahustuvate vitamiinide normaalsele imendumisele, ja väidet, mis käsitleb naatriumi mõju lihaste normaalse talitluse säilitamisele, lähtudes mõlema puhul sisuliselt samadest põhjustest kui need, mis on märgitud vaidlustatud määruse põhjenduses 14 seoses hageja taotletud tervisealaste väidetega. Lisaks tuleb märkida seoses sellega, kuidas komisjon suhkruid käsitleb, et määruse nr 432/2012 lisast ilmneb, et süsivesikuid puudutavale tervisealasele väitele anti luba üksnes eritingimusel, et seda kasutatakse toidu kohta, mis vastab määruse nr 1924/2006 lisas esitatud toitumisalase väite „madala suhkrusisaldusega“ või „ilma lisatud suhkruta“ kasutamise tingimustele. Siinkohal tuleb tõdeda, et määruse nr 432/2012 põhjenduse 18 kohaselt ei esitanud sellele määrusele vastuväiteid ei Euroopa Parlament ega nõukogu ehk määruse nr 1924/2006 vastu võtnud institutsioonid.

121 Seega tuleb kolmas väide tagasi lükata.

Neljas väide, et rikutud on põhjendamiskohustust

122 Hageja väidab, et komisjon ei ole piisavalt täitnud põhjendamiskohustust. Ta leiab, et vaidlustatud määrus ei kajasta tema ja BSNA esitatud kommentaarides sisaldunud argumente ega seda, mis moel komisjon need arvesse võttis. Puhtalt formaalne keeldumine annab alust arvata, et komisjon jättis need

arvesse võtmata. Lisaks ei ilmne vaidlustatud määrusest, et komisjon oleks teinud vahet erinevate sihtrühmade vahel. Hageja väitel annab vaidlustatud määrus pigem kinnitust selle kohta, et komisjon teostas iseseisvat kontrolli tema ja BSNA esitatud kommentaaride üle ebapiisavalt. Vaidlustatud määruse puudulik põhistus ei võimalda aru saada, kuidas komisjon käsitles nendes kommentaarides sisaldunud argumente. Lisaks ei selgitanud komisjon põhjust, miks vaidlusaluste tervisealaste väidete lubamine tingimusel, et neile lisatakse lisaselgitused või -hoiatused, ei oleks võinud olla vähem range meede.

123 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad ELTL artikli 296 teises lõigus ette nähtud põhjendused vastama asjaomase akti olemusele ning neist peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel võetud meetme põhjusi mõista ja pädeval kohtul kontrolli teostada. Põhjendamise nõuet hinnates tuleb arvestada juhtumi asjaolusid. Selle nõude kohaselt ei ole põhjenduses vaja välja tuua kõiki asjassepuutuvaid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna seda, kas akti põhjendus vastab ELTL artikli 296 teise lõigu nõuetele, tuleb lisaks akti sõnastusele hinnata akti konteksti ja kõigi asjassepuutuvat valdkonda reguleerivate õigusnormide alusel. Eelkõige ei ole komisjon kohustatud võtma seisukohta kõigi huvitatud isikute esitatud argumentide kohta, vaid ta võib piirduda otsuse ülesehituse seisukohalt olulise tähtsusega asjaolude ja õiguslike kaalutluste esitamisega (vt kohtuotsus Hagenmeyer ja Hahn *vs.* komisjon, punkt 92 eespool, EU:T:2014:234, punkt 173 ja seal viidatud kohtupraktika).

124 Esiteks tuleb märkida hageja argumendi kohta, et vaidlustatud määruse põhjendused ei kajasta tema ja BSNA kommentaarides esitatud seisukohti ega seda, mis moel komisjon neid arvesse võttis, et vaidlustatud määruse põhjenduses 17 on mainitud, et selle määrusega ette nähtud meetmete kindlaksmääramisel on arvesse võetud hageja ja teiste isikute kommentaare, mis on komisjonile edastatud määruse nr 1924/2006 artikli 16 lõike 6 kohaselt. See põhjendus vastab eespool punktis 123 mainitud kohtupraktikas väljakujundatud nõuetele. Sellest kohtupraktikast tuleneb, et komisjon ei ole kohustatud võtma seisukohta kõigi huvitatud isikute esitatud argumentide kohta, vaid ta võib piirduda otsuse ülesehituse seisukohalt olulise tähtsusega asjaolude ja õiguslike kaalutluste esitamisega (vt selle kohta kohtuotsus Hagenmeyer ja Hahn *vs.* komisjon, punkt 92 eespool, EU:T:2014:234, punkt 179). Käesoleval juhul on vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise lubamise taotluste rahuldamata jätmise põhjendused esitatud vaidlustatud määruse põhjendustes 4–14, kus on mainitud hageja taotlused, EFSA järeldused erinevate vaidlusaluste tervisealaste väidete kohta ning kaalutlused riskijuhtimise kohta, mille tõttu jäeti luba, hoolimata EFSA positiivsest arvamusest, lõpuks andmata. Need põhjendused võimaldasid hagejal mõista meetme põhjusi ja Üldkohtul teostada kontrolli.

125 Teiseks tuleb märkida seoses hageja argumendiga, et komisjon teostas iseseisvat kontrolli tema ja BSNA esitatud märkuste üle ebapiisavalt, et põhjendamiskohustust tuleb vaadelda vaidlustatud määruse põhjenduste põhjendatusest eraldi. Argument, mille kohaselt hageja ja huvitatud kolmandate isikute esitatud kommentaare ei analüüsitud, puudutab vaidlustatud määruse sisu õiguspärasust ega saa seetõttu põhineda asjaolul, et komisjon rikkus põhjendamiskohustust (vt selle kohta kohtuotsus Hagenmeyer ja Hahn *vs.* komisjon, punkt 92 eespool, EU:T:2014:234, punkt 181 ja seal viidatud kohtupraktika). Igal juhul võimaldavad asjaolu, et komisjon leidis, et hageja kommentaarid on teaduslikud, ja asjaolu, et ta edastas need seepärast EFSA-le seisukohavõtuks (vt punkt 9 eespool), samas kui ta ei edastanud EFSA-le BSNA esitatud kommentaare, hageja argumente toetavate muude asjakohaste tegurite puudumisel teha järelduse, et komisjon analüüsis kõiki määruse nr 1924/2006 artikli 16 lõike 6 alusel esitatud kommentaare piisavalt.

126 Kolmandaks tuleb tagasi lükata ka hageja argument, mille kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust, kuna vaidlustatud määrusest ei ilmne, et komisjon oleks eristanud erinevaid sihtrühmi. Nimelt on vaidlustatud määruse põhjendustes 5, 7, 9, 11 ja 13 viidatud EFSA teaduslikele arvamustele vaidlusaluste tervisealaste väidete kohta, ning need teaduslikud arvamused võtavad iga taotletud

tervisealase väite puhul arvesse hageja määratletud sihtrühma. Teiseks tuleneb vaidlustatud määruse põhjendusest 14, et erinevatel sihtrühmadel, mida hageja vaidlusaluste tervisealaste väidete esitamise lubamise taotlustes mainis, ei ole komisjoni keelduva otsuse ülesehituses olulist tähtsust.

127 Neljandaks väidab hageja, et komisjon ei selgitanud põhjust, miks vaidlusaluste tervisealaste väidete lubamine tingimusel, et neid võib esitada eritingimustel või koos lisaselgituste või -hoiatustega, ei oleks võinud olla vähem range meede. Ka see argument tuleb tagasi lükata. Vaidlustatud määruse põhjendusest 14 selgub nimelt, et komisjoni hinnangul oleks hageja taotletud tervisealaste väidete lubamine andnud tarbijatele vastuolulist ja segadusse ajavat teavet.

128 Seetõttu tuleb neljas väide tagasi lükata.

129 Kõigele eelnevale tuginedes tuleb hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

130 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Dextro Energy GmbH & Co. KG-lt.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. märtsil 2016 Luxembourgis.

Allkirjad